

A „Közlöny“ megjelenik minden szerdán és szombaton reggel.

Szerkesztési szállítás.

piacz-sor, Dietrich-ház, 277 sz. hora a lapot illető küldemények, u. m. kéziratok és hirdetések utasítandók. Bérmentetlen leveleket csak a dolgozóztársainktól fogadunk el.

KOLOZSVÁRI

KÖZLÖNY.

Politikai, tudományos és szépirodalmi lap.

Elfizetési díj:

Félévre 5 fr. p. p.
Negyedévre 2 „ 40 kr.
Egy évre 1 fr.
Az előf. pénzek Stein J. könyvkereskedésbe, bérmentesen küldendők.

Hirdetéseket soronként 1 ezüst krajczárért, hirdalmi-
kat 2 kr-ért gyorsan közölünk.

AZ ERDÉLYI MUZEUM-EGYLET ÜGYÉBEN.

Egy központosított erdélyi múzeum alapítását már az 184 $\frac{1}{4}$ évi országgyűlés szükségesnek látván s e célra hasznos út-törő lépéseket is tévén, idézült gr. Kemény József vélelén halála s páratlan történeli gyűjteményének az országos múzeum számára végleg hagyományozása pedig az üdvös célnak — mi akkor nem sikerülhetett — eszközölését a mai kór cselekvő nemzedékének tévén sürgős kötelességévé, sőt a kérdés megoldását éppen a közmunkásság és hazafiúi teendőink előterébe tolván: folyó évi áprilisban — az e tekintetben nyilvánult hírlapi nézetekkel egybefüggőleg — egy erdélyi múzeum-egylet alakítását indítványoztam, melynek két fő feladata lenne: 1) a fenforgó erdélyi múzeumot, 500 és 100 pft. örök alapítványi és tízévig fizetendő 5 pft. részvények, úgy egy s más múzeumi tárgyak adományozása által meg-alapítani és fenntartani; 2) hazánk történeli, statisztikai, terményrajzi sat. ismeretét, a felvilágosodás és műveltség terjedését eszközölni. Tán nem szerénytelenség kimondanom, hogy indítványom közömbös volt, mert közhelyesléssel lón fogadva. Felsőbb engedély mellett több hazafiakkal együtt értekezletet tartottunk, a kérdéses egylet a-lapszabályait összeállítottuk, melyeknek ő felsége elé terjesztésével én biztattam meg. Hazafiúi örömmel fogadtam el a kedves kö-telességet. A pesti nemzeti múzeum igaz-gatóját — ki a gr. Kemény-féle gyűjtemény-nek ideiglenesen felszállítását sürgette — azonnal egy kis várakozásra kértem fel, s késedelem nélkül siettem ötnök által aláírt kérvénnyel és szabálytervvel együtt apos-toli urunk, fejedelmünk színe elébe jutni. Ő felsége királyi kegygyel fogadni, a cél-iránti legmagasb méltánylatát kijelenteni méltóztatott s annak idejében iránta különös figyelemmel lenni kegyelmesen ígérte. Az ügy a magas miniszterium által az erdélyi cs. k. Helytartóshoz küldetett, innen ked-vező ajánlás mellett vissza, s a tisztelt mi-niszterium e tárgyban f. e. october 22-ről szám alatt kelt előleges leiratának tar-

talmát velem cs. k. kormányzó herczeg Schwarzenberg Károly ő magassága idei számu s általam a tennapi napon tisztelt elnöki intézkedésében közölte, minek szükséges részét sietek az ügy által érde-kelt közönségnek öntájékoztása végett tudomására adni.

A helytartó herczeg ő magassága t. i. tisztelt intézkedésében — kegyeskedvén en-gem ez ügy ideiglenes vezetésével megbí-zni — a fennebb idézett miniszteri leirat nyomán tudatja velem s kérvényező alapító tár-saimmal azt „hogy a magos miniszterium az erdélyi múzeum alapítóinak, kérvényök-ben kifejezett nézetét osztja, annak létesít-ését a hazai közmunkásság nézve szüksé-gesnek tartja, s kész az egylet megerősít-ését annak idejében ő felségének ajánlani; kijelöl azonban némely módosításokat, mik-nek egy — az alapító tagokból alakítandó — comitét által a szabályokba beillesztését s ille-tőleg azoknak ezen észrevételek szerinti módosítását ajánlja; végre — fentartva ő fel-sége megerősítését — felhatalmazza a fo-lyamodókat, hogy addig is előleges lépéseket tegyenek, az egylet-nek alapítókat és részvényesek-et gyűjtsenek és a módosítan-dó szabályok mellett mind a ta-gok, mind a gyűjtemények, mind végre az egylet egyéb tulajdo-nai iránt kimutatásokat küldje-nek fel, miknek annak idejében a szabá-lyokkal együtt ő felsége elébe kell terjesz-tetniök.“

A szabályok mikélt legfelsőbb megerősítést nyertek, a közönséggel egész terjedelmökben fognak közölni. Addig is örömmel tartom annyit elmondhatni, hogy a kormányzó magas intézkedésének, vala-mint a miniszteri leiratnak is egész tartalma és szelleme csupa jó akaratot lehel, az ügy-nek teljes rokonszenvvel pártolását mutatja; mihez képest onnan, mint a vég elhatáro-zásban felséges urunktól, fejedelmi kegyes-igérete szerint, csak jót várhatunk.

Bizalomra kérem tehát fel hazámfiait, valamint gyors és erőyes munkára. Ime itt a tettek ideje!

Mit s miként tegyünk?

A miniszteri leirat azt mondja: az ala-

pitók mutassák be, mennyi az alapítvány, mennyi s mikélt gyűjteményeink vannak, mennyi és mi a leendő múzeum remélhető anyagi és tudományos vagyona? Más szó-val, kérdeni látszik: ha vajjon képesek va-gyunk-e arra, a mit akarunk? Vajjon nem lesz-e intézetünk valami időtlen szűlött? Mutassuk meg hazámfiai, hogy nem!

Az egyleti tagságra nézve szabályaink-ban ez az intézkedés van:

„9. §. Az egylet rendes tagjai vagy i-gazgatók, vagy alapítók, vagy részvényesek.“

„10. §. Igazgató tagok azok lehetnek, kik az egylet pénzalapjába legalább 500 pftot adományoznak, vagy a múzeumba fel-vehető anynyi értékű gyűjteményt ajándé-koznak. Az igazgató tagok az egyleti vá-lasztmányoknak holtokig rendes tagjai.“

„11. §. Alapító tagok azok, a kik akár az egylet pénzalapját, akár a múzeum gyű-jteményét 100 pftal vagy anynyi értékű a-jándokkal gyarapítják. Az alapító ezen egy-szerre lefizetett összeg által az egyletnek holtig rendes tagja és évi részvény fizetés-re nem köteles.“

„13. §. A részvényesek kötelezik ma-gukat arra, hogy tíz évig évenként 5 pftot január végéig mulhatlanul befizetnek az egy-let pénztárába. E kötelezettség azonban csak amagát kötelező egyénre szorítkozván, an-nak halálával örököseire teher gyanánt nem száll át. A tíz év lefolytával szabadságában állandárészvényesnek az egyletből kilépni.“

„14. §. A részvényesek az évenkénti fizetés helyett tíz évre eső részvény díjakat egyszerre is lefizethetik 40 pftal. A ki pe-dig húsz évre akarná részvényét előre lefi-zetni; azt 60 pftal megteheti.“

En szerencsés leszek pár nap alatt az ország minden részeiben úgyszerűt és e-nyéyes hazafiakat fölkeríteni a végre: hogy az elősorolt szabály-pontok értelmében szer-kesztendő s elegendő számmal kiküldendő alapítványi levelekkel és részvényesi köte-lezvényekkel nemzet és vallás különbség nélkül, mindazon honfiakat és honleányo-kat, kiknek a tudományos művelődés ha-zánkban terjedése szívöken fekszik, felszó-lítsanak és az aláírások eredményét hozzám, még ez év vége előtt, beküldeni szívesked-

jenek; hogy aztán hírlapilag egybehívandó összes alapítók és részvényesek a fennebb érintett miniszteri leiratban a szabályok mó-dosítása végett szükségesnek nyilvánított comitét mentől előbb megválasztván, az mind ezen feladatának megfelelően, mind pedig a múzeumi tárgyak és az egylet va-gyona iránti kimutatásokat elkészítván, a kormányzó herczeg ő magasságához feljebb-terjesztés végett felküldhesse.

Kik lesznek az ügynökül felkérendő hazafiak, nem sokára hírlap útján tudatni fogom, úgy azoknak neveit is, kik márd-ig elé nálam alapítványokat tettek, vagy az alapítandó múzeum részire egy s más ritkaságot beküldöttek.

Egy úttal a gróf Kemény-féle nagybe-csü gyűjteménynek a múzeum tetteles bir-tokába menése, sőt annak valószínűen nem sokára a rendeltetése helyére leendő bé szállítására iránt, kormányzó herczegünk ő magassága kegyes intézkedése nyomán, az ügy által érdekeltteknek biztos reményt nyújthatni szerencsés vagyok.

Éz — hazámfiai — a múzeum-ügynek mai állása. Ebből, úgy hiszem, teendői iránt mindenki magát tájékozhatja. Részem-ről nagyon sajnálnám, ha e nagy fontossá-gu ügynek is szóbeli buzdításokra kellene szorulnia.

Kolozsvárt, nov. 16-kán 1856.

Gróf Mikó Imre.

LAPSZEMLE.

A „Pesther Lloyd“-ban egy szolnoki levelet olvasunk, mely így hangzik: A tiszai vaspályatársulat erőyes intézkedéseket tesz, hogy a szolnoki-debrecezen-nagyváradi vonal 1857 végén, mint határozta volt, bizonyo-san megnyithassa a közlekedésnek. Az egyetlen hégaz, mely a szolnoki állomás piactól Puszt-Tényőig tart, gyorsan ki fog töltetni: a Ti-szára építendő hid, mely majd később hatalmas-sabb, állandóbb szerkezetet nyerend, fa-geren-dákon és oszlopokon fog nyugodni, minék ki-vitele egy évnél többet nem igényel, miután Már-marosból rendes időszakban nagy mennyiségű épület fa szállítatik vizen le. Egy vasuti mérnök vezetése alatt, ki a semmeringi vonal építésénél volt alkalmazva, már ki is építették a szolnoki

TÁRCSA.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön „Fehér Othello“ és „Tiszaháti Li-bácska“ szombaton „III. Béla“ vasárnap „Nagyapó“.

Folyó hó 13-dikán, azaz a mult csütörtökön este a színlapon „Medicis Katalin“ volt kitéve, de jeles színész-nőnk H. P. Kornelia közbejött gyöngékedése következtében „Fehér Othello“ és „Tiszaháti Libácska“ ez ismert két vig-játék került színre. Amabban Gyulai, mint fehér Othello, mindent elkövetett, hogy a velenősei szerecsennek szembe-szókó paródiáját adja, s hogy ez annál inkább sikerülhessen, egy kis kihagást követett el a művészet törvényei ellen, a menyinyben csak bohózatoknál megengedhető határtalankó-dással játszta azt a szerencsétlen flótást, a kinek lel-keben az ostoba szerelemföltés vihara zakatol. Emebben Rónáiné semmit se mulasztott el, hogy bebizonyítsa alaki-tó tehetségét, melyet eddigi szereplései, s különösen a ti-szaháti libácska személyesítése után, éppen nincs okunk ké-tségbevonni. Azonban legyen szabad megjegyeztünk, hogy ha-örökdednek ama rhapsodius modortól, mely P. Kornelia ki-vételével a társulat legtöbb tagjainak játékát jellemzi, csak művészi érdemeit tetézn.

Pénteken szünet.
Szombaton Szigligetinek „III. Béla“ című eredeti történeli drámája adatott bérletszünettel. E darab Pesten i-igen gyöngén állotta ki a sarat, az eddigi pálcát tört felette, s a közönség elfeledte. Nem csoda. A szerző oly haláttan — hogy ne mondjuk hamis — eszmét választott e mű alapjául, hogy azt demonstrálni valóságos sisyphusi munka. A darab maga hosszadalmas (jóllehet még csak nem is 5 felvonásos) nélküli a cselekvények gyors menetét, s nyelvezete kopott. Azonban ennek a mi, ez alkalommal szép számban megje-

lent közönségünknek, mely — úgy látszik — a nemzeti dráma és a népszínmű iránt előszeretettel viseltetik, a hatásra szá-mított darab tetszett — Ez este különös hatást idézett elő és tapsokat vívott ki Váradiné (Fruzina királyné) lelkes és he-lyes játéka.

Vasárnap Szigligeti „Nagyapó“ című népszínművének előadásán szintén szép számu közönség jelent meg — comme il faut! Enkeltek Komáromi Ida, Szerdahelyi Nelli, Filip-ovits, Török és a többiek, azaz a kar, Pongrácz zenekarának kísérete mellett, melyet Stöger vezényelt. Elég sikerült elő-adás, a közönség elégtelnek látszott, mi semmi kifogást nem teszünk, még csak Török hobortjaira is behunyjuk szemünket — most.

Elmulasztást követnénk el, ha egész méltánylattal nem emlékeznénk Dózsáról, a társulat egyik legszorgalmasb és legpontosabb tagjáról, ki az eddigi előadásoknak majd min-denikében föllépett, az atyai szerepeket képviseli, s e szak-ban feladatának mindig megfelel.

Pesti, Turcsányi és a többiekről sem feledkezünk meg. Azonban most csak egy pár ujdonságról kívánunk érdek-éb-resztésül emlékezni:

Mint értesültünk Szerdahelyi Kálmán lejövetelére, e folyó hó 19-dikén Pesten tartandó Vörösmarty- emlékünnap miatt csak 23-dikán történhetik, s így vendégszerzéseit csak e hó 26-dikán fogja megkezdhetni. Bizonyosan tudjuk hogy az itteni igazgatóság elhunyt korszak kölönök emlékre szinte rendez ma egy ünnepélyes előadást.

Jövő szombaton „Kalandor és Kékszakál“ című 6 fel-vonásos dráma fog bérletszünettel először színre kerülni. Sue Jean után írta Csehý Sándor.

Felsőbb vizsgálatról pedig (Szebenből) minden órán vá-ratnak a következő új darabok: „Negyedik László“, „Bran-kovics“, „Hős Guzman“, „Essex Gróf“, „Becsületso“, „Ne-velő kerestek“, „Egy nő, kinek elvei vannak“, „10,000 forint“ és „Kisrétet“.

—ayo—

BRIGNOLE GRÓFNÓ.

(Méry után francziából.)

(Folytatás.)

Van-Dyck éppen magához tért nyomasztó mérengéséből, midőn a faklyák fényénél gróf Pallavicin a nagy lépcsőzeten le-jöni látá; odasietett, hevesen megragadta karját s izgatottan vonzolta magával a kis san-ciro-utczába.

— Beszélj, ah, beszélj valamit e hölgyről; mondd, lát-tad-e őt?

— Éppen most tánczolék vele, viszonzá Pallavicini hidegen.

— Hadd csókolom kezdetet, melyet ő érintett.

— Művész barátom, te bohó vagy.

— Több mint az: kétségbeesett.

— Az idő majd ki fog gyógyítani.

— Soha!

— Engem is kigyógyított, pedig én nem csak egy nőt, hanem két palotát is vesztettem.

— Oh én az egész balbi-utczát odaadnám ez angyalnak egy csókjáért.

— Ha a balbi-utcza tiéd lenne, bizonyosan gondolkodóba esnél.

— Életemet feláldoznám!

— Ez könnyebb lenne. De, lássuk, mit fogsz most ten-ni? E nő férjhez ment...

— Még nem... oh, még nem!

— De, kérlek, hisz épp az ímént ütött az óra tized. Két óra múlva...

— Ah, igen, úgy van... Átok e grófra! Mondd csak, mit csinál ez ember?

— Hát a mit minden férj szokott; mindig nejével tánczol; tekintetével majd elnyeli őt; néha fülebe sug; mindegyre zseb-óráját nézi, s a nagy saloban két negyeddél előbb tölti a muta-tót; ő boldog, magán kívül van.

indóháztól egész a tiszai gőzhajók kikötőjéig vezető transzportvonalat, mely egy vasúti korongnál végződik. A tiszai társulat már három mozdonyt és mintegy 100 porondos szekeret vett meg, melyeket hajókon a vízen fel fognak szállítani a pusztai-tényői kikötőhelyre. E ponttól egész Török-szent-miklósig a vonal már készen van annyira és rajta oly erőteljesen dolgoznak, hogy a porondhordó vonatok legközelebből megindulhatnak, s így az ottan hiányzó porond távolabb eső pontokról is odaszállítható lesz. Azon kérdés, hogyan lehetne a szolnoki indóháztól a pályavonalt tovább vezetni végre megoldott. Ama régebbi, többször megvitatott és méltán rosszaló helyett, mely szerint a vonal az állomáspontról kezdve közvetlenül a Tiszaparton tovább vezetendő lett volna, megállapították, hogy a pálya a várost a vidék felől megkerülje, mi által meg lesznek kímélve mindazon tetemes költségek, miket a töltések csinálása, épületek ezek közt a sörkár-kiszájtása, valamint a Tiszai áradásai ellen emelendő védgátak építése okozott volna. Az új vonal irányára már ki van jelölve. E szerint a város egy vaspálya-körrel lesz bezárva, melynek indóházát éppen a város végére építik, s annak bevégezéssel az eddigi csupán ideiglenes épületekkel ellátott állomási tér egyedül a Tiszán érkező vagy tovább szállítandó javak rakóhelyéül szolgál. —

APRÓ HIREK.

— Figyelmeztetés a gazdasági egyesület t. cz. részvényeseihez. Az egyesületi választmány rendelése következtében tisztelettel kérem a t. egyesület t. cz. részvényeseit, hogy a lefolyó időre, a t. alapító urak alapítványai, a rendes részvényesek pedig az évenként kötelezett részvényutáni megbé nem fizetett járandóságot f. évi december 15-ig a kezelem alatti pénztárba befizetési vagy beküldeni méltóztatassanak. Kelt Kolozsvárt, nov. 15-ken 1856. Nalaczy Farkas, egy-leti pénztárnok.

* Kecskeméti Klára, helybeli ref. pap és hittanár Nagy Péter edes anyja folyó hó 15-dikén életének 70-dik évében esedékesen kimúlt. Az idvezült szép példáját adta annak: miként lehessen egy házat lármá nélkül, esendően munkálva boldogítani; szereteteinek elvesztését, a halálokozta fájdalmakat keresztényi meggyugvással hordozni, s az élet hátralévő részecskéjében a még megmaradtak ápolásában, s nevelésében és a hitben keresni vigaszt. Hült tetemei tegnapelőtt d. u. 3 órákor egy koporsója mellett tartott halotti ima után ez előtt 7 évvel elhunyt férjének porai mellé nagy számu részvevők kíséretében örök nyugalomra szállították. Nyugodjék bé kével!

* Folyó hó 16-án, 10 órákor, a katonai mise alkalmával, épp a templom szomszédságában, egy gr. Nugent ezred hadnagy piztolyfal szívébe lőtte magát.

* Kolozsvár város közegyi tanácsa legközelebbi gyűlése alkalmával két határozatot hozott, melyek szerint minden házirtokos tartozik a jövő tavasszal a telke előtti tért egész hosszában egy öl széles kövezéssel, még pedig, a meynyivén lehet lapos kövekkel borítani. Egy biztosságot is nevezett ki, melynek feladata városunk számára egy tűz oltó rendszabályt dolgozni ki; addig is megtiltja minden gazdának, hogy takarmányfélel utca- vagy szomszédja felőli kerteléshez közel tegyen.

* Az Aranyos mellékéről írja egyik levelezőnk, hogy mult hó 26-dikán reggel 3/4-kor egy gyönyörű légűtörmény látszott vízfektúvonalban a Maros fölött felvonulni az Ar-

nyosnak a Marosba szakadásától egész akézei határig. Menete nem volt sebesebb a közép által lidércnek nevezett bolygóüzeménél. Vajdaszegtől az aranyos-parton fekvő Szent Márton egy tömegben vonult, annak irányában azonban cikázó villám gyanánt több ágra szakadt: s mintegy emberfő nagyságának látszó fűtő csillag maga után öthat ölyvi hőszt, s mintegy öt hüvelyk átmérőjű fényszalagot húzva, a kezei határ szélénél egészen eltűnt.

* Megjelent „Az erdélyi gazdasági egy-let havi füzetek” harmadik füzet. Népszere közlő, Erdély gazdasági viszonyai érdekében. Az igazgató választmány megbízásából szerkeszté Fialy Henrik.

* Minden jobb érzést megsértő, otromba, undorító polemia foly most két lap közt — Amerikában. Az egyiknek címe „Wigh”, a másiknak „Inquirer”, mind kettő Virginia állam Richmond nevű városában jelenik meg. Ez előtt több évvel az akkori szerkesztők halálára párbajt vívtak, minek következtében az egyik fél meghalt, a másik nehéz sebet kapott. A mostani szerkesztők nem rég ismét összekaptak, s aligha a gyalázkodó tollharcz a régebbihez hasonló katasztrofával nem fog végződni. Az „Inquirer” egyik közelebbi vezércikkében, következő, nem éppen lúszgő szavakkal nyilatkozott ellenfeléről: „Minden sora, melyet ír, a szerző bárgyúságát, rossz lelkiismeretét, aljasságát és undorító önzését árulja el. És aztán egy ilyen ember, ki pálinkás üvegének mámorító befolyása alatt ír, kál, a kit egy falusi iskola legutolsó osztályába kéne lecsapni, hogy helyesen írni tanuljon, s a kinek minden cikkén, során megérzik a pálinkabűz, — ilyen ember akar tisztességes újságot kiadni! Ez a sz melenséges non plus ultraj! Mitán védokai megdöntve, következtetése, lelki-szegénysége bebizonyítja, a „Wigh” szerkesztője, hogy saját természetét ösztönének eleget tehesse, kénytelen nyomorult szájakodáshoz folyamodni”. Erre a „Wigh” detto azon hangon felel, mire az Inquirer még otrombabb replikával szolgál, míg végre a gyalázkodás véredekessel végződik.

* Míg a népies és nem annyira tartalmas, mint olesó irodalmi vállalatok Franciaországban is mind nagyobb elterjedést nyernek, az alatt a komolyabb irodalmi, bölcsészeti is critical folyóiratok csak tengődnék, sőt egyenként megbuknak. A fületes „Journal pour tout” 120,000 példányban nyomatik; az „Athénæum Français” pedig, melyet Lanne alapított, nem rég összemert, s a kiadók nem győzőven tovább az áldozatot, a „Revue Contemporaine”-el egyesítették, mely utóbbi folyóirat szintén csak tengődvé el.

* Décséi Károly, egyik legkitűnőbb orientálistánk, mintegy másfél év óta keleten tartózkodik. Kora ifjúsága óta kedvénc foglalkozása levén a nyelvtanulás, e szenvedélynek élt vas szorgalommal és kitartással s azon vágyának, hogy arra a világra mehessen, mely nemzetünknek, mely az emberiségnek és civilisációnak bölcsője. Körülményei most leköte tartják Smyrnában s a zandok, kit ihlett kebele s a tudomány szomja, folyvást kész a történelemben arany betűkkel ragyogó szent város felé — nem folytathatja útját. S a kalmárdekek e világpiacra, e különféle nyelvek babilonjában, a ki 11 nyelvet ért — szóval, s könyvei mellett türelmem vár és vár, míg egy töle messze levő másik szentföld, a haza meghallja hallgatagságát s feloldja őt e lekötött helyzetéből. Szülő városa, nevelő anyja Kolozsvár s az itt székelő év. ref. főgymház-tanács sokkal inkább tudják méltányolni és becsülni e tudományért önfeláldozást, hogysem felni lehessen attól, hogy e nemis szenvedély, vagy részvétlenség miatt tőlük meg vagy idegen érdek szolgáltatában ke-

ressen menhelyet se legyen zárva attól, a mi legfőbb vágya: övének, hazájának szentelhetni életét.

Azon reményben, hogy Kolozsvár példáját több testvérváros fiai és nemes keblői követni fogják s magányveket közzétenek e szent czelu zand-út gyámoltására — szerkesztőségünk is ajánkozik a bejövendő küldemények elfogadására s közbesítésére.

* A csoda ember-állatkák az Aztékek, a kikről olvastuk, hogy Pesten is megfordultak. Bécsben már színpadon szerepelnek, nem in natura, hanem utánzatban. Bűlelel irólok színművet s a nagyváros kíváncsi közönsége alkalmasint jó darab ideig elmulat ezek al alakjaival, ambar az igazik csodálatában sem igen szokott az ilyen élvs-ovár közönség kifáradni. Sokáig éljenek az Aztékek; azjen a meddig tud e napjainkban divattá vált színpadi művészet!

* A Piemontban feltalált hadi társzeker konyha, mely haladtában egy egész zászlóalj számára megfőzi a szükséges levest és húst, már Franciaországban is teljes használatba vétetett — írja a Delibáb — s a katonák igen boldogok e czelszerű találmányra, melynek következtében a nehéz fardalmak utáni letelepedés perczében azonnal felüdíthetik magukat.

* Francia lapokban a következő adom volt nem igen rég olvasható: Az orosz czár a koronázási ünnepek fardalmait után üdítő szórakozást keresvén. Moszkában, polgárian öltözve, egyik segéde kíséretében egy kis sétát tesz. Csak hamar szabadba érnek s a császárt meglát egy parasztot, a ki a legnagyobb elmerülésben görnyedez ekéje mellett. Mond meg barátom — szóla a munkás porhoz közeledve — szereted-e te a császárt? Igen sire! lön a válasz. A császár kissé megdöbben, látva hogy a megszólított ismeri őt. Látom, hogy tudod ki vagyok, folytatja tovább, mond meg hát miért szeretsz te engem? A zért, sire, mert ön a legnagyobb uralkodók egyike. Termékeny-e itt a föld? kérdi a czár. — Nem tudom sire, felele a por. Hogyan — nem tudod és még is izdász mellette? Nem tudom, sire, mert én nem vagyok ide való. Hát hová való vagy? Petersburgi, sire s föld-séged élete fölött örködöm több paraszt társaimmal együtt, a kik földégedet Petersburgból ide kísérők, mert én — a rendőrség-hez tartozom.

Hivatalos.

Kinevezések.

Ó. cs. k. apostoli Felsége f. é. novemb. 4-ről kelt legfelsőbb határozatával méltoztatott erdélyi országos pénzügyigazgatási miniszteri tanácsos Weidlich Anastasiust a szerb vajdaságnál és temesi bánságnál országos pénzügyigazgatónak 4000 és 1000 ezüst rlt évi pótlék fizetéssel, — helyébe pénzügyigazgatási tanácsos Zankó Józsefet miniszteri tanácsosnak 4000 e. ft. évi fizetéssel, — helyébe főtanácsos lovag Honnann Ottót első főtanácsosnak 3000 e. ft. évi fizetéssel kinevezni.

Az igazságügy miniszter erdélyi törvényszéki segéd Prunkul Lukácsot és Pogatschnik Maximiliánt tanácsosi titkárnak és helyettes államügyészek, az első a brassai, a második a sz. udvarhelyi megyei törvényszékhez, — segesvári járási elnök Martignoni Ferenczet dézsi törvényszéki tanácsosnak, udvarhelyi helyettes államügyész Peschek Ferenczet pedig széki udvarhelyi törvényszéki tanácsosnak, nevezte ki.

Az erdélyi országos főtörvényszék elnöke dézs megyei törvényszéki díjnok Vararán Gergelyt ottani járulónak nevezte.

Törvényszéki hirdetések

Kivonathat.

A mező madarasi cs. k. járáshivatal M. Vasárhelyt mint tör. szék f. é. octob. 31-ről 977 sz. a. felhívja f. é. majus 21-ken végrendelet nélkül elhalt Nagy Györgyné örököseit Nagy Agnest és Susannát, örökre nyilatkozatok egy év alatti megtételére. Kirendelt ügyvéd Kozma.

A brassai tanács f. é. novemb. 5-ről 17867 sz. a. pályázatot hirdet az ottan megüfölt segéd erdőszi állomásra 300 e. ft. évi fizetéssel, szabad szállással, 50 ft. évi lótarással és 6 öl tűzi faval. Az ajánlkozók adják be oda szabályszerű kérelmeiket f. é. decemb. 15-dik napjára.

A. n. enyedi cs. k. járáshivatal f. é. nov. 4-ről 1385 sz. a. tudatja hogy becezi László Mánya elfoglalt fekvőit, Salamon Mária kérelmére, f. é. novemb. 29-ken és Decemb. 29-ken d. e. 10 órákor Beczén a község házánál köz árverésen el fogják adni.

A kolozsvarmegyei cs. k. törv. szék f. é. october 30-ról 8021 sz. a. tudatja, hogy Schön Wenzel Kolozsvárt szappan-utczában 341 sz. a. levő házat Pápai Daniel részire f. é. decemb. 6-kan d. e. 10 órákor az ottani irodában, köz árverésen, 1621 e. ft. becs értékén alól is el fogják adni.

A brassómegyei cs. k. törv. szék f. é. novemb. 5-ről 5853 sz. a. tudatja hogy Fabini Frigyes 2/3 rész házat Kleverkausz Károlina részire, a jövő 1857-ki januar 2-kan és februar 5-ken d. e. 9 órákor, a törvényszéki irodában, köz árverésen el fogják adni.

A hoszszafalui cs. k. járás hivatal, mint törv. szék f. é. octob. 29-ről 2625 sz. a. tudatja, hogy Román Waszie 95 számú elfoglalt házat Zaionban f. é. novemb. 29-én és decemb. 27-ken d. e. 10 órákor, a községi irodában, köz árverésen el fogják adni.

A szebeni cs. k. járási törv. szék f. é. octob. 11-ről 7066 sz. a. tudatja, hogy disznódi árva Gütt János 273 számú házat, gyám Paulini kérelmére, f. é. november 16-kan d. e. 10 órákor Disznódon a hely színen önkéntes köz árverésen el fogják adni.

LEVELEZÉSEK.

Maros mellék. Megkísértjük a szerénység egy pár vonásait árnyékolni: nem mintha ezek fatyolozott fénye képes volna földeríteni setét napokat, hanem, mert a nemzetnek, melynek létszámát nem igen ékesítik a zerusok, annál nagyobb mennyiségben kellene, hogy minden tagja jelentő szám legyen...

Maros Vasárhelytől a történelmi emlékü Görgéy felé kanyargó főtúvonalon van egy falu, Gernyeszeg. — Itt lát az utas egy nagy-szerű kastélyt, melynek, mint mondják, anyóni ablaka van a hány nap egy esztendőben. — Ha reggel korán, a sürgölődő eselések és munkások között majd egy, majd más tárgyat, gazdasági eszközt, épületet megnézni, majd egyikkal majd másikkal beszélni lát az idegen egy igénytelenül öltözött férfit, ne gondolja, hogy a bádogos tornyu kastély tulajdonosa még puha zsibbadással alszása almat: mert azon mindenfelé járó vizsgálgató ember, a kastély tulajdonosa: gróf Teleki Domokos. — Már délelőtti 9-re jár az óra s éppen most megy fel nagysebessé kastélyába; kiserjük fel őt s pillantuk meg, mily formán telnek a nagy kastélyban a napok, mert ott, kevés kivétellel, egyik nap hasonlít a másikhoz.

A templomszerű tágas folyosókból meldezzük el benyitni a félstenek paradicsomába, az ugynevezett salonba vagy más fényes lak-

— És a nő?
— A nő tánczol, elragadó szépen tánczol. A kolostort, éppen most hagyta el; egész éjjel, s holnap egész nap tánczolna...
— Látszik-e szeretni ezt a...?
— Mondom, hogy ő tánczol! Midőn pedig egy fiatal hölgy tánczol, akkor nem gondol csak magára, toilettéjére és tánczosára.
— Iszonyú!... És e teremtményekért emésztődünk, mi-atlók duljuk fel keblünket, vesztjük el eszünket és zuzzuk szét fejünket!... S még azt mondják, hogy ők jobban tudnak szeretni, mint mi! holott szerelmük önzés, hiúság, közönséges öszlön, egyéb semmi... Ah, meg kell örülnöm, homlokom ég; gyámolits, barátom, különben e falon zúzom el fejemet.
— Szegény barátom!... jajallak; beszéljünk egyeből.
Láttad-e Arazzi tengeri képet?
— Nem... hat Arazzi olyat is fest? Ah, két óra múlva...
— Ugy látszik tengeri képet nem igen remekül tudja ki-vinni...
— Ő semmit se tud remekül kivinni...
— Ah ez méltánytalanság. Hát csatája a Doria palotában? Hisz az valódi remek mű!
— A színezés rossz... Hallod-e, ah nem hallod-e? A zene elhallgatott, a bálnak vége; jer, menjünk a balbi-utczába...
— Légy nyugodt. Szünetet tartanak, azért halt el a zene. Nem lehet mindig táncolni; most pihennek egy keveset, aztán tovább tánczolnak egész hajnalig...
— Igen, a többiek; de ő...
— Ő is... talán... De hogyan tetszenek neked Perrino di Vaga freskói?... Mit tartasz tehetségéről?...
— Majdnem semmit... művei kisszerűek, kivitelük ne-hézkés... De a zene nem kezdődik... Vége, vége...
— Türelem, mindjárt fog kezdődni... Barátom, még egy festvényem van, az utolsó a sok közül, Giordanonak egy szent szüze, fogadd el tőlem emlékül...
— Jer, menjünk a Durazzo-palotába.

— Mit tartasz Giordanoról?
— Azt, hogy egy haszontalan mázoló... Tartsd meg ké-pedet. Isteneim, mily iszonyu nap!... A templom, a tömjén, a virágok, az „Ave maris stella”, tenger, ima, örgönys, bál, szerelem, kimondhatlan szerelem! Pokoli kinok napja ez reám nézve; paradicsomi örömké másokra nézve... Jer a Durazzo-palotába... Jer!
Fölmentek a meredek, szűk san-ciro-utczán, s egy márványtömbre települtek, melyet a Serra-palota számára faragtak. A bál zene ismét fölhangzott; de a terrasse okon a zaj elhallni, a vendégek csoportja gyérülni kezdett.
— A bálnak mindjárt vége... Gróf Pallavicini, barátom-e ön? Kérdi Van-Dyck izgatottan felszökve.
— Csak barátságod az, mely földi javaimból megmaradt, — viszonzá a kérdézt komolyan.
— Ne hagyj el tehát, segíts rajtam. Nézd, az órák sebe-sen telnek, szívem ég, elfojlódik... Eredj, barátom, siess fel a Durazzo-palotába, kérd fel a grófot egy pár titkos szóra, akár a salonban, akár szobájában legyen. Mond meg neki, hogy aty-jának ellensége. Grippino marquis, a lerbinoi erdő forrásánál várja őt kardjával és törével; mond, hogy Grippino Flórenczbe siet, s Génua falai közt csak egy perczig, csak addig mulathat, míg vele, halálos ellenségével párbajt vív életre halálra; mond, hogy-ha a kihívást nem fogadja el, ez gyávaság, alávaló gyalázat. E-redj, siess, a gyertyák kioltatnak, a vendégek oszlanak; eredj, ne szőlj, ne kérdezz, ne felelj.
— Megyek, viszonzá Pallavicini.
Brignole gróf éppen több fiatal úrtól, bizalmas barátaitól búcsúzott, midőn Pallavicini rejtélyes arczczal belépni látá, ki őt azonnal félreinté. Egy utcafelőli erkélyszobába vonulván, Pallavicini rendkívül komoly arczot öltött és kérdé a gróftól:
— Ismeri ön Grippino marquist?
— Nem ismerem őt, viszonzá a gróf; de tudom, hogy atyám és ő halálos ellenségei egymásnak.
— Fia a lerbinoi erdő forrásánál várja őnt; segédjeül en-gem választson; válasszon ön is magának egyet, mielőtt barátai-

távoznak.
Brignole gróf szemét száját eltátotha.
— Gróf ur, érti ön, mit mondek?
— En nem vonakodom Grippinonak elégtételt szolgáltatni. Legyen abban része — holnap.
— Holnap az ön ellensége Flórencz felé fog járni, s őnt mindenütt gyávanak fogja hirdetni.
— Grippino más időt is választhatott volna! Jól van, le-gyen! egy óra múlva a helyszínen leszek, mondá a gróf, szo-bája felé indulva.
— Egy óra múlva? ismétlé Pallavicini viszatartóztatva őt. Nem vagyok felhaltalmazva, hogy önnek csak egy percznyi időhaladékot is adjak. Már is sok időt vesztgettünk... Vegye ön fegyvereit. Ne játsza el jó hír-nevét!
— Mondhatom, hogy ez illetlen zsarnokság! Erről ismer-ek a Grippinokra, kik semmivel se jobbak, mint a minőkben a-tyám őket leirta. Ime kardom; mehetünk!... San-Gallo bará-tom, kérem, kövessen ön engem.
A fölshóított engedett a kérésnek; mind hárman lementek az utczára, s némán távoztak. Nem sokára egy köpenybe burko-lozott férfura bukkantak, ki rájuk látszott várni.
— Ez bizonyosan a mi hősünk, szolt Brignole gróf.
— Igen, ő az, viszonzá Pallavicini.
— Tehát ön régebben ismerte Grippinot?
— Korántsem! Találkoztam vele a balbi utczában; felkért, ha nemes ember vagyok, végezzek ügyében, s én elfogadtam. Tovább siettek, ki a városból; Van-Dyck husz lépéssel e-lőre sietett, s végre egy tamarisk-erdőben állapodott meg, melynek sötét lombja még inkább növelel az égi homályt.
— Tehát itt akar ön, Grippino gróf, összehúzni velem. Jó! de előre figyelmeztetem: én erőlesen fogom magamat vé-deni: mert nem akarok, mint volégeny hagyni özvegyt hátra.
Van-Dyck kiállott, a két fél öszszecsapott, s a viadalnak hamar vége lön; mert a művész jobb karján mély vágást kapott; s miután már fiatal korában elgyengült a fejlődő aszkorság, s e-gyötrelmei különben is kimerítették, erőtlentül rogyott a

osztályokba; kövessük a gróf urat saját szobájába. — Itt a legnagyobb egyszerűség van; könyvhalmazok, carthophilatiumok, alig olvasható, régi adatok tömkelege mindenféle. — Benyit egy fiatal ember. Jöttem, hogy megköszönjem méltóságod kegyességét, én N. N. vagyok, egyike azoknak, kiket méltóságod erre s erre a fakra tanított, ha erre elég szavaim... „Kérem, kérem, legnagyobb örömem lesz, ha ön tanúsága után boldog is leendő.” N. falusi iskola, K. városi iskola bi- zalmánál; egy agg szénész; egy szegény, egy más szegény; egy elbetegedett... a megál- dott társz tartalmaz mind részeseinek. — Az íróasztalon most érkezett levelek halmaza; mellőzzük el a különféle alapítványok keze- lői, intézetek, kártyák, egyházi előjárók, tanácsok s isten tudja még kikől jövő ily tár- gyu leveleket; nyissunk fel csekélysegekről szólókat. — Egy levél azon szegénytől, kinek állomást, kenyeret szerzett; egy másik szintén hasonló tartalmu — Egy levél azon árvától, kit mesterségre tanított; ugyan mit kérhet? egy fuvalat és költséget, hogy fuvalozni ta- nulhasson, mert ezt nagyon szereti. „Írja meg kérem, pesti pénztárnokoknak egy tisztessé- ges fuvalára az utalványt.” — Egy másik levél, egy más árvától, kit kereskedőnek képeztetett, most szabadult fel segédnek. „Olvasa, ké- rem.” A titkok olvas; „Méltóságos gróf ur! Bárha reám érdemtelne kis koromtól fogva már is sokat költött nagyságod, kosztra, ru- hára, princípálisomnak, mosásra és minden- re, de még is alázatosan kérem nagyságodat, egy csinos fekete frakra, nadrágra és magas- tetejű kalapra volna szükségem...” „Írja meg bizománysomnak, hogy vegye meg neki ezet- ket, csak írja meg, kérem, hogy ne legyen valami fényes, azonban, még is tisztessé- ges, mint illik.” — Ezek közben a gróf ur, most is, mint rendesen, íróasztala mellett ül; egy levelet végez, éppen most írja „alázatos sor- gaja.” Pillantsunk be ezen levélbe! Ilyen for- mában van az írva: *) Nagytiszteletű részletes- zsinat! Egyesek, valamint testületek, nemesb feladatuknak — a köztől sikerrel munkáit — csak úgy felelhetnek meg, ha tetteik sinor- mértékét koruk bájában és igényeiben keres- k. E nézpontból kiindulva, minél inkább vizsgáljuk bajainkat és korunk igényeit, annál jobban kell meggyőződünk, mikint azok or- voslására, ezek kielégítésére semmit célsze- rűbbet, semmit üdvösebbet nem tehetünk- mintha a közmívelődést, ha népünk nevelé- sét igyekeztünk minden tehetségünkben álló eszközökkel előmozdítani s a lehető legnagyobb virágzásra hozni. — Ugyan is egyedül mível- tés képes fajunknak azon előnyököt biztosítani, melyeket tulságos pártfogolás, s mások sérel- mével gyakorolt igények senkinek nyújtani nem képesek. — Mig e nemes uton keresünk kárpótlást a közelebbi idők veszteségei ellen, addig semmi se fog kiszorítani azon állás- ból, mely Európá, s a birodalom népesalá- dái középet minket illet. — Mig szent vallásunk, hitaiban, úgy tűnik fel, mint a Mindenha- tónak az emberi nem javára létező egyik leg- magasztos intézmény; mig e nagyszerű in- tézmény, mely egyházi, mint világi tagjainak közbefolyást enged, s tőlük közös köteleket, s közbuzgalmat követel; mig e nagyszerű in- tézmény, tanai által, magát a szellemi és er- kölcsei fejlődés eszközeinek tanúsítja, addig bá- tran nézhetünk a viszontagságok elibe, mert ezek erőnk új próbakövéül fognak csak szor- gálni. —

A közelebbi múlt idők, melyek honunkra

*) Ezen kivonatot a m. gróf ur eredeti leveléből, az érdeklő egyházkerületek nagytiszteletű eszperesi egyikeknek szíveskedésből közöljük; mert a m. gróf ur ily levelét mind a három egyház kerület, t. e. eszperesnek küldött oly kéressel, hogy azt az illető részletes zsinat elé terjesztési szí- veskednek, kérvén buzgó pártfogását.

gyepr.

— Mindjárt küldök önnek egy sebeszt, mondá Brignole gróf hidegen, s San-Galloval együtt eltávozott Pallavicini a szerencsétlen, sebesült művészt ápolgatta. — Kedves barátom, szolt Van-Dyck, van elég pénzem, hogy számra visszaváltsam palotátat és villádat. Siess ez ember után, verekedjél meg vele; neked jobban szolgálna a szerencse; te meg fogod őt ölteni. — Véd csörgedez: meg kell állnom; légy nyugodni! — Hadd csörgedezni e vért, hogy engem meghalál! Hisz ő diadalmason tér vissza palotájába, számára a paradicsom, számomra a pokol kapui nyílnak meg. Engedj, mondom, őr- dül ez embert. — S oszmeletét veszítette. Midőn magához jött az Apeninek csucsi megül a nap éppen merült fel. — Mily borzasztó álom! ez volt első szava. Aztán remegő tekintet vetett maga körül; ke- llihez szorította Pallavicini kezét és könyvével áztatta azokat; végre, a véréől ázott pázsitra mutatva, keserűen mosolygott és megható kifejezéssel emelte tekintetét az égbe. — Elég erősnék érzed-e magadat, hogy a városba viszza mehessünk? Kérdé Pallavicini. — Igen... igen... de mit keressek én már a városban? Mindent elvesztettem... Nézd, a nap mily fény-árral tűnik fel, a természet mily mosolygó! E reggel álomban a pacsirta vidám dalát hallám... Ah, te gúny úgy fáj! A természet kikacsogja fájdalomamat. Jól teszi, hisz, ha minden szenvedő lényvel gyász- oltena, a világ örökké szomorú lenne... Nem panaszkolok tehát. Őlt az arany színt Itália szép ege, ez csak enyhíti fiad keserjét. — Talán befelé indulhatnánk már, jegyzé meg Pallavicini nyugodtan. — Oh te márványkeblű ember... szerettél-e valaha? — Százszor meg százszor, de oly erősen, mint te, nem. — Szerettél-e oly hölgyet, ki kebledben a szerelem erős tüzeit gyújtja meg, s aztán... aztán máshoz ment férjhez? — Természetes, hogy igen.

általában megrázólag hatottak, népevelési szer- kezettünk is nem kevésbé rázkodtatott meg, de kétségen kívül diadalmason fogunk meg- próbáltatásból kiemelkedni, ha feladatunkat helyesen fel fogjuk, ha összerakott vállakkal mun- kálunk a legszentebb érdekek megővésén, a legmagasztos feladat megfejtésén. —

A méltóságos egyházi főtanács vallásunk lényegéből, vallásos szerkeztünk természet- ből indult ki, midőn az iskolák ügyében tett közelebbi felszólításban hitfelekeztünk egy- házi és világi tagjai — midőn minden helvét- hitűek egyesített buzgalmahoz fordult s az e- gyedüli segédforrást ott kereste. —

Nézetem szerint, a méltóságos egyházi főtanács nem áldozatra, de egy kötelességre, egy tartozásra szólított fel, hogy t. i. korunk, nemzetiségünk és hitfelekeztünk jelen igé- nyeit és bajait felfogjuk; hogy megértjük mi- kint gyamolásra, s közbuzgalmat tanúsító, szép példaadásra soha nagyobb szüksége nem volt, mint éppen most. —

Az igényelt segély nagyobb, sem hogy kevesek által létesíthető volna. Hogy a cél- nak csak valamennyire megfeleljen, szükséges egyfelől, hogy mentől többen járuljunk aboz; másfelől, hogy adományainkat egész készség- gal, megszorító feltételek nélkül tegyük, hogy így az iskolai előjáróság azokat, a méltosa- gos egyházi főtanács felügyelete alatt és me- egyezéssel, a legsürgetőbb szükségek fede- zésére fordíthassa. —

A fennebbi nézpontoktól vezéreltetve, elhatároztam magamat, hogy azon öszszeg- ből, mely a méltóságos egyházi főtanács hit- sorsosainkhoz intézett felszólításától számítva, három év alatt, a marosi, görényi és kükül- lői egyházkerületekben, minden mellékes meg- szorítás nélkül, a maros-vásárhelyi ev. ref. os- kolában a köznevelés javára tőkétől biztosít- tatni fog, 60,000 ezüst forintig, minden tí- zedik ezer forintot én tegyem a méltóságos egyházi főtanács rendelkezése alá... —

Ugy hiszem, tisztelt részletes zsinat, az arányt magamra szűkebbül nem szabtam, s legyenek meggyőződve, hogy a megirt körben a legtöbbet legszívesebben fogom fizetni, sem- mit se fájjalva inkább, mintha legőszintébb készséggel tett ajánlatom csekélységre tör- pülne... —

Itt nem csupán egy elszigetelt, kegyes adományról, itt egy vállalt kötelességről, egy építményről van szó, mely népeve- lésünk másfél század óta fennálló egyik leg- diszesb, szent házájának megőrzésére, s ha lehet, bővítésére szolgáljon. — Kik a fenn- forgó ügyet e szempontból tekintik, csupán ezek képesek ennek irányában helyes állás- foglaltatni, feladatuknak helyes kört vonni. —

Kérem annokakéért, a tiszteletes részle- tes zsinat, fogadja legjobbjándékból eredő igénytelen ajánlatomat atyafiságos jó indulat- tal. — Azon edes bizalom táplál, mikint az egy- házkerület érdemes világi tagjai igénytelen tet- temben körülményeik és érzelmök rokonvoná- saira találnak. — A mi pedig a tiszteletes egy- házi tagokat illeti, meg vagyok győződve, hogy bá- ok abból is, mit a sors szűkebbül meg- számukra, készséggel járulnak a magas cél- megközelítésére, annál hobb buzgalommal a- jánlandjait fel minden földinél becsesb kincsek egész gazdagságát. Ez azon magasztos ille- tség; ez, a jóert és nemesért égő azon szent buzgalom, mely az alkalmazás, a használat által nem oszlik fel, nem apad, hanem nő és gyarapodik. Ez, az egyház szegény de lelkes szolgálói, a hit szerény de íhletett aposto- lainak eljáratihatlan és kifogyhatlan kince, melyet lelkeszeink, kétségen kívül, annál na- gyobb készséggel fognak a mérlegbe tenni, mennyivel világosabb előttük, mikint ők a nép erkölcsi neveléséért és csupán ez által vannak; mikint ez irányban tett minden mű- ködsük fényugara legelőbb reájuk lövell visz-

sza; mikint művelt, erkölcsös és buzgó pap- ság és boldog nép, s viszont művelt, erköl- csös és buzgó nép és boldog papság elvál- hatlan kapcsolatban vannak egymással. Hogy ez így van, hogy ez így lesz, azon erős me- győződésben, azon boldogító hitben magamat atyafiságos indulatába ajánlva maradtam... —

Eddig a gróf Teleki Domokos ur levele. — Mi, mielőtt tollunkat letennők, Ament mon- duk réa lelkünk egész buzgóságából.

yf—rg.

Szamosujvár. nov. 9. 1856. Oly ritkán van említés rólunk még a hazai lapok- ban is, mintha az országnak valami jelentke- len pontja volnánk, pedig mióta városunk Pho- enixként hamvaiból kiemelkedett a mult évi nagy éges után, s közelebből püspöki város- sá lett, nemcsak népessége, de társadalmi é- lete, kereskedése is élénkebb. — Ki csinosan, szép rendben épített utcáinkon végig halad, különösen a közelebből épített új házak hosszu során végigtekint, éjjel a jól világí- tott utakon sétál, a csinos új üveg lámpák fé- nyével mindazt észreveheti, hogy Szamos- ujjvár munkás, szorgalmatos kereskedő nép- lakja. Sokat fogja emélni a g. e. hitűek meg- nyitandó papi neveldeje, iskolája. — A mosta- ni nyilvános tanintézetekről nem sokat mon- dhatni, inkább két magán tanító intézet pótolja ezek hiányát. Egyik Adler finevel intézte, a másik P. Antalnó leány iskolája. Mindkettő- ről csak jót mondanak a szülők, kiknek gyer- mekei ottan tanításba részesülnek. —

Szamosujvár a deézi kerületi kormány alatt áll. A tanács élén köztisztelő polgar mester Jakab B. munkál lelkiismeretesen a város javára és boldogságára, a kerületi hiva- tallal kezelt fogva. —

Városunknak közelebből a híres novem- beri országos vásáradott nagyobb élénkséget, a melyen azonban nagyon feltűnő volt a pénz- hiány, annyira, hogy még a káposztás és hagy- más szekerek is megrakodva tértek vissza. Különbön mindennek ára szállott, a marha nemének, úgy mint gabonának. A tiszta buza vékáját 5 frt, a törökbuza 1 frt 40 kr meg- lehetett venni, a szép ökrök párját 130—180 frt. Azonban az iparcsikkek folytonosan jó, az elelmi cikkek arányához képest mond- hatni magas áron költek. A vásár alkalmával jött át Dézsről Bács színes társulata, s a volt katonai nevelde földszinti lakában üte felide- iglenes sátorát, s bárha nem is különös, de türtető pártolásban részesül; eddigelő színre került a „Czigány”, „Mari egy anya a népből”, „Ezred leánya”, „Debora”. A társulat legkitű- nőbb tagja a Csengeri-pár. — Csengeriné mint Mari, a második darabban vont magára figye- met. Nem csudáljuk, hogy közelebből őt a zilahi és deézi levelezők e színesznőt, mint fi- gyelemre méltó jelenséget említik. Figyelem- re méltó tagjai még atársulatnak a Fekete — pár, Pongrácz, Lenkei és Szilágyiné. —

A föld termeléstésítési járási bizottmány nehány háti iteni működése után Dézsre te- tte át tölire hivatali székhelyét. A birtok ki- tisztálás érdekében lelkiismeretesen működtek, s megfeszített szorgalommal, s már eddig is any- nyi ment át a verification, hogy nem sok i- dő múlva a kárpótlási összegek utalványozá- sát remélhetjük, mint mentől előbb ohajtunk.

r. l.

Magyar-Goroszló. oct. 24. Kras- namegye e kicsiny, de történeti nevezetességi helységeiből küldöm soraimat önnek. Nem is a helységeiből, hanem a borág-koszoruzta Do- bogó egyik meszeszénű szőlőhegyi házából, hova a már megkezdődött szüretet szoltottak. A kál-fekvő domboldalon itt-ott apró,

emberi kéztől vajt üregek láthatók, melyekbe csak megőrnödve lehet mászni. Monda sze- rint — mely a nem messze csurgó, bő és jó vizű forrás által még több valószínűséget nyer — a tárfutás idejében, a falusiak kerestek me- nedéket e félreeső s akkor sokkal nagyobb erdővel környezett lyukakban. — Anynyi igaz, hogy a helységet a tatárok elpusztították, — s a mostani falú helyebb, egészen máshol épült; mikint az ő templomnak néhány évvel ezelőtt még fennállott omladványai, s a körülte- gödő öreg szilvafák bizonyítják. A környeket most is Pusztá falúnak nevezik. —

A szőlőhegy alatt elterülő völgyen túl fekszik színhelye az 1600-ban Bátori Zsigmond és Básta között vívott azon véres csatának, mely Erdély sorsát sok időre eldöntötte, — s az utána következő években e szerencsétlen ország földjén lefolyt rémes tragoediának elő- játékaul szolgált. Itt egyszer-mászor sok lö- szer-, kard-, sisakdarabot, golyót találtak a szántóvetők. —

Ne vegye rossz neven a „Magyar néplap” historica, ha figyelemzettem, mikint e hely- ség, illetőleg a goroszló csatát nem, mint Bátori Zsigmondnak a 32-k számban közlött életrajzában áll, Középszolnok, hanem Krasz- namegyében fekszik; mi bár csekélység, még- is a történeti hűség kedvéért tudni nem fe- lesleges.

Zilahi rendes levelező.

Arad. nov. 8. Arad a kereskedés egyik élénk székhelye. Jövője nagy és szép. Építé- szet tekintetében óriási léptekkel halad. Min- den utcában 6—10 emeletes épület egyszer- re emelkedik, mi a haladás, kereskedés és i- parnak éber jellegét hordja magán. A vásár megtörtént, a szép, kellemes napok sok iparost- és nagy közönséget vont össze. A szállodák mindenütt zsúfolva voltak, a „Fehér kereszt” című vendéglőben 3—4 pf. volt a szobák napi díja. Arad a mily gazdag izlés teljes szá- lodáiban, éppoly szegény templom dolgában. Feltűnő volt a vásáron, hogy a szép nőnem menyinyire ostromolta a divatárusokat, itt-ott látni lehetett a tolongást és sajnálattal kellett tapasztatni, hogy sokakat a csabító divat men- nyinyire kiemelt sarkából. Mikor fog az ez meg- érni és a gyengeségeken uralkodni, hogy az illem és túlzás batarait meg ne sértsé, —

Az aradi casinóról kellene írnom, de ar- ról csak akkor, midőn halottaiból fel fog tá- madni. E tervnek oly széles feneket kerítet- tek, hogy a sok vitafozasi surlodások miatt — semmi eredmény. A felesleges korlátozni akarás által az ügy zászlosai zált cástokká váltak. Ezen ügy pangása nem kis homály az aradi közönségre nézt, mert Arad-városa gaz- dag birtokosok és hatalmas kereskedőket bir felmutatni.

Ezen kívül tethető ügyvédikara van, kik- nek hatalmas szerep volna kezekben a műve- lődés csarnokát megnyitni...

Szabó színtársulata a vásár előtt egy pár nappal megkezdette előadásait. — Mint mindig most is nagy és lelkes közönség látogatta. Most csak annyit sugunk meg a szinagaztór ur- nak: kár volt, hogy oly tagok maradtak el a társulattól, kik a közönség szeretetét és bi- zodalmat bírtak.

Van még ezen kívül egy társulat. A te- hetősebb birtokosokból alakult. Czéljavadász- ni s utána „dárdozni”. Az igaz, hogy a va- dászás fűszerezve — igen ritkán — és ha köte- lességgé nem válik, lovagias és nemes mulat- ság; különben az élvezet a társulat szabályai- nak alá rendeltje, mely unalmat és elidegéné- zést nyújt élvezet helyett. Jobb volna ezen tided irányt egy czélirányosabb felcserélni, casinot alakítani — A kávéházokban szakadat- lan a naponkinti népgyűrődés, s oly zajos mint- ha valami börze ostromoltatnék a kíváncsiak-

Ti csak egy szép mintát (modéle) láttok ott, hol más eszmény- képét, platói szerelme és kiolthatlan érzelmei tárgyát látja. Jól van! én oly modélt fogok neked adni, mely mellett Venus, Aphrodite elbujhat.

— Nevét, nevét!

— Meg fogod tudni holnap. Ma heverd ki lázodat és aludjál.

Igy csevegve, a két barát félreeső utcákon át, végre az Annonciade-téren azon palotához érkezett, a melyben lakott. A város még álomba volt merülve. Egy sebeszt hívtak, ki a sebet jelentéktelennek találta, s minden aggodalmat fölöslegesnek nyil- vántított; jöhetett Van Dyck nagy menyinyiségi vért vesztett, csak huszonnégy órai nyugalmat ajánlott.

(Vége következik.)

Erdélyi könyvészet.

(Folytatás.)

106 „Fali naptár 1855 évre.” Nyomatott Kolozsvárt a rom. kath. lyc. betüivel.
107 „Compass für Siebenbürgen.” Neuer vaterländi- scher Kalender für das Gemeinjahr 1855. 8-r. Kronstadt.
108 „Kalendariu pe anul de obste 1855 h. n. 8-r.
109 „Kalendariu” pentru poporul roman, pe a- nul normal 1855 h. n. 8-r.
110 „Kalendariu” pe anul de obste dela Hristosu. h. n. 1855. 8-r.
111 „Siebenb. Provinzial Kalender.” Hermann- stadt. 1855. 8-r.

(Folytatjuk.)

Igazítás: Mult számunk tárczájában a „Nemzeti Szinház” rovat második hasábjára felülről lefelé számított 11-k sorából „szol- gaságtól” helyett „szakgátságtól”, s a 22-ik sorban „készségét” helyett „késségét” olvasandó.

tól. Czillagi S. hazánkba, jeles és szorgalmas festőnk Aradon töltötte a nyarat, hol szép tehetsége által a közönség elismerését vívta ki magának.

Arad és Temesvár közt most készül a telegraph.

M. F.

KÜLFÖLD.

A francia kormány a Stambulban szenvedt diplomatiai kudarcot mélyen érzi s nem igen fogja teljesleg elfelejteni. Walewski gr. midőn először jelenték neki a Reshid pasza nagyvezírré nevezetését, hirszerint így kiáltott fel: „Reddliffnek mindég igazának kell lenni. Mi hasznunk benne, hogy Menesikofftól megszabadultunk, ha ez a gőz-menesikoff még is csak nyakunkon marad.”

A mi Napoleonnak a függő kérdéshez állását illeti, mind inkább kétségtelenné válik politikájának azon célpontja, hogy egy új párisi congressusnak létrejöttét kieszakozlje. Hivatalos lapjai mind annak egybehívására harsognak: s e terv érdekében ügyekzik Franciaország Angliához is közeledni, úgy hogy Cowley lord már is sürgönyöket küldött e tárgyban az angol kormányhoz azon jelentéssel, mennyire bánják, sajnálják Párisban némely államférfiak oroszországgal kacérkodását. E fordulat következtében a francia kabinet módosulást is fogna szenvedni. Anyvi bizonyos, hogy Persigny mind a hatot befogta, hogy Napoleon szívét az orosz barátságtól Anglia felé hajlítja. A viszszaütött ugyan Londonban követi állomására, de ismeretes, hogy francia császárai nagy befolyása, s ily válságos perczben azt minden bizonynyal érvényesíteni fogja.

Egy párisi levél oct. 8-ról írja a kiállott krízis felől: „A Constitutionell” merőben fel van áldozva. A „Moniteur” jegyzéke határozott változást jelent a császár politikájában. Walewski maga adta az utasítást a „Const.” szerkesztőjének a nov. 5-ki cikk írására, s ez szentül hitte, hogy a külügyminiszter az udvar által követendő uton van. Ezenközben Persigny haza érkezett Londonból s előterjesztései oly nyomokat találtak a császárnál, hogy ez az ismeretes jegyzéket a „Moniteur”-hoz küldte anélkül, hogy Walewski gróffal a felől előre értekezett volna.

Még nem tudni, minő érzettel veendi a külügyminiszter a hozzá intézett meghazudtolást, hihetőleg zsebre dugja s a miniszterségben marad, valamig csak eltűrik, mi nem oly soká fog már tartani.

A császár nagyon rossz kedvű s a fenfor-gó nehézségek annál rosszabbkor gördültek elé, mivel a belügyi gondok különben is minden figyelmét igénybe veszik. A pénzügy még mind nem akar jobbra fordulni. A vasut-egyletek, melyek eddigleg legtöbb munkának adtak foglalkozást, panaszoknál kezdének a munkák folytatására kelleto toke hiánya miatt, s a keleti pálya vállalkozói jelenték, hogy kénytelenítve volnának tizenöt ezer munkást elbocsátani. sat.

— A „Morning-Post” tökéletesen elé-gült a „Moniteur”- jegyzékkel, s hiszi, hogy új bizalommal kürtölheti ki az angol-francia szövetség szirtkeménységét. A „Times” föle-míti Palmerstonnak közelebből Manchesterben tartott beszédét, s úgy találja, hogy a minis-ter elnök a szegyet éppen fején találta, ime szava-iban: „A béke tartósságának azon hűségétől és becsületességétől kell függnie, a melylyel an-nak feltételeit teljesítetnek.”

Az orosz érzelmű „Nord”-nak megjegy-

zéseiből látható, mily nehezen esik neki az angol-francia szövetség felbomlásának szép álmától s az orosz-francia frigy hajnalától megvalni.

Az „Augsb. All. Z.” tudósítása szerint, oroszország nem elégedvén meg a csupa til-takozással az osztrák és angol ellen, hogy a-maz a dunai fejedelemségeket, ez pedig a fe-kezetengert még folyvást megszállva tartja: ma-ga részéről is roppant hadierőket helyezett el déli Oroszországban, Podoliában és Volhyniában. A krimiában jelenvolt hadtestek közül egyet-len csapat sem érkezett vissza a birodalom beljébe vagy Lengyelhonba; mind ott marad-tak délen, s a fennemlített lap ebben de-monstratiót lát az osztrák megszálló sereg s a fekete-tengereni angol hajóhad ellen.

kezeteket, miket gyakran a háboru hátra hagy, hogy csupán a barátság viszonyai által erősült béke előnyére fordithassa figyelmét.

— „Afrika”loyd gőzös f. hó 7-ki hire-kezt hozott Tricszbe Stambulból. Reshid pas-a már elnökölt a minister városban; Mehemed Ali tengerügy marad, Fuad pasa megtartja a külügyi tárczát.

— A keletindiai angol expeditio megérkezett a persa öbölbe. Azt hiszik, hogy Persiában lázadás tört ki s annak elnyomására oroszország fogja segédül hívni, s hajóhadat küldene Astrabad felé a kaspi tengeren. Az angolokat a Persa sah iránt ellenséges érzel-mű maskati imám hadi sereggel s elege-sel fogja segíteni.

— Congressus aligha fog egybehívati, írja a „Nord.” hanem a Stambulban együ-tlevő biztosok fogják rendezni a dunai fejed-elemségek kérdését, s a bolgrádi és kigyósz-i-gei nehézségeket is.

LONDON, nov. 11. Tegnap az összes ministeriumnak ülése volt. „Morning Post” hi-szi erősithetni hogy a nyugoti hatalmak ben-sőleg szövetségbe, most kívánni fogják a pá-risi szerződésnek hü betöltését. „Globe” je-lenti s „M. Post” megerősíti, mikép a napolyi követeknek London s Párisban utleveleiket kiadnák, mint ez diplomatikai viszonyok meg-szakadtakor szokott történni.

Gabonaár bécsi mérő, p. p.
Kolozsvár nov. 13-kán. Búza 4 ft. 12 kr. Elegybúza 2 ft. 48 kr. Rozs 1 ft. 36 kr. Árpa 1 ft. 40 kr. Zab — ft. 50 kr. Törökbuza 1 ft. 8 kr.

Tulajdonos és felelős szerkesztő: BERDE ÁRON.

UJ POSTA.

— Páris, nov. 13. A „Moniteur” je-lenti: Ma szerdán történt Kisseleff csász. orosz követ fogadtatása a tuillériakban. Ez beszédében megjegye: „Boldog volaék, ha a francia- és oroszország közti egység sz-lárdításához, mely a közös békének a legtar-tosb kezességei egyikét szolgáltatja, járulhat-nék.” — A császár erre válaszában megjegy-zé: „A békekötés óta állandó gondom volt ar-ra, hogy jó eljárás által a régi szövetségek gyengítése nélkül, mindent szelidítek, mi bi-zonyos kikötések szigorú végrehajtásában fa-nyar lehetett. En örömmel értesültem, hogy követem ugyan azon érzelmektől lelkesülve. Sándor czár hajlandóságot megnyeré. Hasonló fogadás vár önre, mert nem tekintve önnek saját érdemeit, oly fejedelmet képvisel ön, ki oly nemes feleddéssel takarja a szomorú emlé-

HIRDETESEK.

(34) Felvilágosítás. (1—3)

Thorda Mivel hírlapilag (a Magyar fu-tár által) tudósítva vagyunk, hogy néhai gróf Tholdi Lajos ur talán egy nem természetes hafál azaz mérég által, halt volna el, ezen esüf gyanúsítás által nemcsak a testamentaria, hanem a néhaiak volt házi orvosa, úgy halála után a fölbontó orvos urak is gyanúsítanak, minek következtében, a földás valóságának elérheté-se végett, a szebeni mls főörvényszék a tes-tnek újabb fölbontását és a belrészeknek vegyta-ni vizsgálatát rendelte, és a mint gyanítani le-het, a vizsgálat alatt mit sem találtak, mely által a néhai (hamis hírszerint) hirtelen halála elő idéztetett volna. Ezért tehát szükségesnek tartjuk ezen vádló petricevich mls Horvát Dániel urat hírlapilag megnevezni; ki nem a néhai gróf urnak fiatal korában történt halálát gyászolja, hanem annak hátrahagyott vagyonát, melyet más javára testált; fájlalja — a néhai gróf ur mind független és semmi pflichtheilal nem tartozó, bárkinek is testálhatta volna — Mivel iften hírszerint egy hirtelen halálról van szó, szük-ségesnek láttuk tisztelt olvasóinkkal azt hírlapi-lag tudatni, hogy a néhai gróf Tholdi Lajos ur-nak betegsége már 1847-d-ik évben kezdődött, mely egy letétel metastasis crustae serpigino-sae) következtében, egy mell és szivacső viz-kort fejtett ki, ezen kívül a fölbontásnál a sziv-izmainak nagy része elszíjasodva találtatott (hy-pertrophia cordis), mely előbb irt betegség le-folyásában, s mint gyógyíthatatlan organicus baj, halálát siettetle.

A vádló urat kérjük ilyenmü akcsenyító vádokkal, mely által egy is csak magamagút pisz-kolta bé, fölhagyni, mert ez által egy elérhe-tellen célhoz egy sem juthat.

P.

(32) Hirdetés. (2—3)

FELKÉRÉS. Ily czimű ó-német költemény: „der höernerne Siegfried,” fölötti tu dományos vizsgálódások javára, sz. kséges lévén annak minél több másolatait s nyomtatásait ösz szegyníteni, az egymással összehasonlítás és viszonyos megigazítás végett: e végre szíves fel-kérés intéztetik az irodalom mindazon barátai-hoz, a kik ily nemü tanulmányokkal foglalkoz-nak, hogy ha netalán az érdekelt költemény va-lamely régi példányának birtokában volnának vagy egy ilyennek honnuk valamely könyvtárá-ban vagy magánygyűjteményében léteztéről tu-domásuk lenne, szíveskedjenek arról az alólírt bizottmányt tudósítani.

Az erdélyi honisme-egylet bizottmányá-tól. Szeben, oct. 8. 1856.

(36) Kolozsvár és Torda között fekvő Tur hely-ségében, van egy jó karban lévő jóság ha-szonbérbe kiadó, — melyhez tartoznak:

a) Egy szép udvarház, hat lakó szobával, mellette lévő veteményes kerttel.

b) Minden a jósághoz tartozó gazdasági jó karban lévő épületek.

c) Öszvesen három fordulóban 1.100 véka földjű szántóföld, és öszvesen középtermés ide-jén 60 szekér szénás termő kaszáló, jelenleg el van velve 97 véka tiszta buza és 135 vé-ka rozs.

d) Tizenöt curialista.

e) A feltételek iránt értekezni lehet itt Ko-lozsvárt kül-magyarutczában a 243 szám alatti ház-nál vagy helyt Turban a tulajdonossal.

(35) Hirdetés. (1—3)

Alólírt bátor a t. cz. közönségnek becses figyelmét felkérni azon különösen finom kávéra és minden egyéb más fűszer áruira, melyekkel ke-reskedését Európa első piacairól, ugymint: Triest, Hamburg és Londonból ellátta, nem különben többféle borok, bel és külföldi rozsolisok, fris szardella, kisebb és nagyobb szelencékben, thea és rum a legutányosabb árba kaphatók,

Kolozsvárt,

Tauffer Ferencz Fűszer-porcellán és üveg-kereskedésében.

(12) Hirdetés. (3—3)

A t. cz. Szülőknek és Gyámoknak!

Alólírt a növeveléssel több év óta siker-dús eredménnyel foglalkozván az erdélyi es-ki, magas helytartóság által az alabb követ-kező hivat bizonyítvány szerint kegyelmesen en-gedményezett magány növel intézetemet ma-gam s növerem fölülegtele alatt álló szakér-tó oktatókkal látam el. Ez okból nöképző iskolámat a városi, és vidéki t. cz. szülők s gyámokok figyelmébe jó lelkiismerettel ajál-hatom, s egyszersmind tudatom, hogy helyi-ségem tagasb körénél fogva 4—6 jó család-ból származó növendék kisasszonyt illő szál-lásra és élelemre ellátni képes vagyok, kik a szükséges tantárgyokon kívül mindennemű női kézművek készítésében, rajzban, zongor-ában, magy-r német és főleg francia nyel-ven alapos oktatást nyerhetnek, és a leggon-dosabb anyai fölügyletben részesülnek. Szó-vagy írásbeli körülményesb fölvilágosításért a tudakozások belső magyar-utczai Basiiniféle 416-dik szám alatti házban levő szállásomra intézendők.

Kolozsvárt, october 10-kén 1856.
Schell Josephine szül. Desbordes.
150, 1856. J. E. sz.

Bizonyítvány.

Schell Jóséfa született Desbordes aszszonyságnak, számos esztendő óta itten fenn álló női növeldejét illetőleg ezennel hi-vatalosan bizonyítatik; miszerint az a magas helytartóság által 1853-ban 12353, és 23163 sz. alatt újabb megerősítést, és mind tanítóira, mind tanítóinre, mind tantárgyaira, és iskola könyveire nézve, jóváhagyást nyervén, jelenlegis közeliismerést nyert, s a kövizsgá-latokra meghivatott, polgári, valamint a kü-lönböző vallásuak egyházi, és iskolai előjár-ságok jelenlétében is bebizonyított jó siker-rel folytattatik-ugy, hogy mind eddig, mind most igen számos szülők ezen szakértő, szorgalmas, és lelkiismeretes növeldeigazgató-nó eredménydus fáradozásainak köszönhetik gyermekeik czelszerű kiképezését.

Kolozsvárt oct. 10. napj. 1856
Wendler, polgármester.

(30) ELADÓ HÁZ, GYÜMÖLCSÖSKERTTEL.

Kolozsvárt a kétvíz közt fekvő 429-dik számú néhai cs. k. főharminczados Darnoczi há-za, nemes faju gyümölcsös kertjével szabad kéz-ből eladó. Venni szándékozók bővebben értekez-hetnek cs. k. főharminczados Dietrich A. urnál.

Gyógyszeres szappanok.

A biztosan s gondosan készített GYÓGYSZERES SZAPPANOK használatu ujabb időben valódi szükségé vált, mi itt a lehető legkötelestb módon találja k ele-gittetését. Az ezen szappanokban foglalt gyógyszerek formája s mennyisége részint el-ismert ügyességű és magas állasu orvosok ittelele által jó-vahagyva s azoknak saját hasz-nálata által teljesen igazolva van, részint pedig a készítmények alapjául vett növények különösen oly egyénektől erednek, kik az orvosi szakban tekintélyül szolgálnak. Ekképp már ki-sebb körökben sikerült irántuk kedvező részvétet ébreszten, mely körökből azon felszólítás indult ki, hogy a közönségnek nagyobb mértékben nyujtassem alkalom, magát kellemes formájú s csekély költséggel járó alkalmas szerekkel elláthatni. — AZ ALABB ELŐSZÁMLALT GYÓGY-SZERES SZAPPANOK SORA oly gyógyszeranyagokat foglal magában, melyek tiszta és ha-misítlan minőségben oly mennyiséggel kapcsolattak a készítményekhez, miszerint azok az orvosi használatnak tökéletesen megfelelnek, s a kívánt hatás tőlük biztosan várható.

TERPENTINSEIFE
MEDICAMENTÖSE SEIFE
VON DER SOCIÉTÉ HYGIENIQUE FRANÇAISE
ANALYSE
DES
PRODUITS CHIMIQUES
DE
CETTE
SOCIÉTÉ
AUTORISÉE
PAR
LE
GOUVERNEMENT
FRANÇAIS
ET
LES
PUISSANCES
ALLIÉES
AMMONIAKSEIFE

ROSMARINSEIFE
SAVONS MÉDICAMEN-TEUX
DE LA SOCIÉTÉ HYGIENIQUE FRANÇAISE
APPROUVÉS
PAR LE RAPPORT DE L'ACADÉMIE
D'ORLÉANS
DES
HOPITAUX
DE
PARIS
ROSMARINSEIFE

	phr.		phr.
Hamiblag-szappan, görvélyes hajok-nál, darabja	32	Halmájzsir-szappan, görvélyes és asz-kóroknál, darabja	20
Irla-szappan, idült bőrkötegeknél, dbja	29	Kátrány-szappan, bőrhámladék és kü-tegeknél, darabja	20
Terpentin-szappan, csúzos bennulások-nál, darabja	20	Epe-szappan, szeplőnél és fejbőrmo-sáshoz, darabja	20
Benzoe-szappan, bőrkeménysegnél, db.	23	Kén-szappan, mindennemű bőrküte-geknél, darabja	20
Kámfor-szappan, csúz és köszvény-nél, darabja	20	Rozmarin-szappan, erősítő mosások és fürdőkhez, darabja	20
Kéniblag-szappan, elévült bőrküte-geknél, darabja	27	Könleeg-szappan, daganatok és ke-ményedéseknél, darabja	20

Ezen a vegy-gyógyszerészeti elvek alapján gondosan készített gyógyszeres szappanok a-zon biztosságnál fogva, mit a több rendü tndományos vizsgálatok s gyakor-lati használatok örövendes eredményei nyujtanak, a közönségnek méltán ajánlhatók. A különbféle gyógyszeres szappanok készítése s használati módjáról szóló utasításban, mi minden rakárban ingyen szolgáltatik, egybefoglalt szempontok tán általános megnyugvást nyujthatának azoknak sokszerű használatosságát illetőleg; azonban az orvos urak megítélésére hagyatik, a legmegfelelőbb használati módot még számos más esetekben is meghatározni s ren-delkezéseiket a szerint adni.

RAKTÁRAK, melyek a törvényhez képest csak iparüzleti joggal bíró gyógyszerészekre bizatnak, a bel- és külföldi előkelőbb gyógyszerertáraiban léteznek, Kolozsvárt Wolff J. gyógyszerésznél, Tordán Wolff Gábor gyógyszerésznél.

NÖVÉNY-FOGPOR
G. J. POPP-tól,
Fogorvos s az Anatherin-szájvíz sat. kiv. tulajdonosa.

E növény-fogpor aként tisztítja a fogakat, hogy naponkinti használatu által nemcsak a szokott, annyira kellemetlen borkó távolíttatik el, de a fogak zomacza fejérből és gyöngédebb lesz; erősíti a foghust, s ezáltal a már megromlott fogak épségét visszaadja, és kellemes illa-tával a száj legrosszabb szagát is eltávolítja.

Egy skatulya ára 36 kr. p. p. Található Kolozsvárt Wolff J. gyógyszerertárában és Tordán Wolff Gábornál.